

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

21. Qualis sit Ecclesia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

bilis non esse, & tamen visibilem ecclesiam esse dicimus, ut pereat inferius.

Sexto queritur, An excommunicati sint ecclesia partes, & membra? Ratio dubitandi est, nam qui sunt excommunicati excommunicatione maior, eo ipso sunt à fideliū cœtu submoti? Respondeo, excommunicatos esse in ecclesia tanquam partes, & membra, quia fidem habent, baptizatum, & characterem Christianum: nec sunt ab ecclesia per Schismam, vel heresim excisi, ac diuisi: excommunicati vero dicuntur, quia eos ecclesia priuat suis communibus suffragiis, & prohibet a Sacramentis conferendis, & suscipiendis, & separat a consuetu fidei, ut se respiciant a sua contumacia peccato. Parte ratione fulpensi, interdicti, irregulares, & qui dicuntur in Iure Depositio, vel Degradati, sunt intra ecclesiam tanquam partes. Suspensivero dicuntur, vel a Beneficio, vel ab officio: a beneficio quidem, quia fructibus Beneficii primum, nec eligere possunt. *Glossa in capitulo. cum Vincenzo, de electione ab officio vero, quia rite suo officio ecclesiastico fungi nequeunt.* *Glossa in capitulo. Audiuimus, 4. quaest.*

Interdicti vero sunt, quibus sacramentorum rerum usus est interdictus; at Irregulares dicuntur, quia sunt extra Ecclesiae regulas, hoc est, secundum Canones ab ecclesiastica Ordinib. exclusi, ita ut promoueri nequeant; quod si fuerint promoti, ut Ordinibus iure non possunt.

Depositii vero dicuntur, quibus officium ecclesiasticum abrogatum est in perpetuum, sive illa spe venire. Degradati vero, quibus est ademptus omnis Clericalis gradus, etiam prima Tonsura, ita ut priuilegia, quibus Clerici fuissent, implius non gaudent.

Septimo queritur, An Peccatores sint ecclesia partes? Fuit olim heresim eorum, qui Cathari dicebantur, id est, Puri, qui dicebant partem ecclesia non esse eum, qui non esset purus, & integræ vita. Hanc heresim olim extinxerunt, & sepultam suicidarunt Anabaptistæ, item Ioannes Vilelef & Ioannes Hus senecterunt, ecclesia partes non esse, nisi qui praedestinati sunt: quoniam 1. Pet. 3. Arca Noe est typus ecclesia, in qua oculo animæ fatus facte sunt: ergo in ecclesia non sunt, nisi qui fatus sunt. Item ecclesia ex filii Dei coalescit: est enim mater eorum, quorum Deus est pater, at filii Dei sunt, qui Dei heredes, & Christi coheredes sunt. 1. Ioan. 2. dicitur, *Ex nobis prodierunt, sed ex nobis non erant: nam aliqui permanescent nobiscum, si ex nobis non effugient.* Non igitur in ecclesia sunt nisi qui in suscepta gratia permanent: At hi Hereticini Concilio Constantiensi damnati sunt. Insuper Lutherani negant partes ecclesia esse nisi iustos bonos. Contra hos omnes Sacra Scriptura facit, dicens: *Simile est Regnum cœlorum homini Regi, qui fecit nuptias Filio suo: in quas etiam intravit, qui miseros est in tenebras exteriores. Simile quoq[ue] est dicir Regnum cœlorum decem Virginibus, quorum quinque erant fatus, & quinque prudentes, & quinque fatus clausa est ianua. Similis est ecclesia regi, quo pectorum omnigenus colligitur: nec feliguntur, donec sint in llore exposti, ubi Angeli separabunt de medio iustorum malos, & mittent eos in caminum ignis. Similia quoq[ue] est ecclesia agro, in quo seminatum est bonum semen, & tamen Inimicus homo seminaria zizania; quibus non expurgatur, donec in aream adiecta fuerit messis: tunc enim colliguntur zizania, & in fasticulos alligantur ad comburendum.*

Item ecclesia est arena illa, in qua sic collectum est triticum, ut sub palea delitescat, donec repurgatum in horreum reconditur, & paleæ comburuntur igne extinguibili. Est ecclesia magna illa domus in qua sunt vasa aures, & argentea, lignea, & fictilia. In familia Christi seruos nequam inuentur, non solum ille, qui conseruo misericordiam denegauit, sed etiam is, qui super familiam constitutus, cum moram Domini cauaretur, & pristinum timorem abiiceret, caput percutebat seruos, & ancillas, edere & bibere; & inebrari.

Azot. Institut. Moral. Pars 2.

Denique hanc sententiam Catholicam olim egregie comprobauit Cyprianus Epistol. 3. lib. 1. & 2. Epist. libr. 4. Hieronym. aduersus Luciferianos, Augustinus, contra Pelikanum lib. 3. c. 2. 3. 9. 12. 28. Contra Parmenianum lib. 1. ca. 2. & 3. c. 4. & 5. Tract. de unitate Ecclesiæ, c. 13. 15. 16. Contra Donatistas post collationem ca. 4. & 5.

Obiectum Hereticorum, in Canticis ecclesia nomine Sponsa dicitur, tota pulchra perfecta, in qua nulla macula in sit: Respondeo, et omnia dicuntur de ecclesia nomine eorum, qui sunt puræ, integræ, & perfectæ virtutæ, sicut etiam eadem ecclesia dicitur subnigra, & fusca, nomine eorum, qui sunt in ea peccatores.

Secundo obiectum: Paulus in Epistolis, eos qui sunt ad Ecclesiam vocati, & admissi, appellat sanctos: ergo ecclesia pars non est nisi sanctus. Respondeo, omnes fideli, ab Apostolo vocati sanctos, non quod omnes virtutæ sanctitudinem habant, quia sine charitate non consistit: sed quia sunt divinitus vocati ad ecclesiam Sanctam, unde vocatione sunt sancti.

Tertio obiectum, peccatores sunt mortui, & fidem mortuam habent: at mortuum membrum desinit esse pars corporis. Respondeo, fidem in peccatoribus, quamvis viua per charitatem non sit, esse tamen veram fidem: solum enim dicitur mortua, quia charitatem, quae est vita, & forma virtutum, extrinseca quidem, non intrinseca. Vide peccatores mortui esse dicuntur, quia per charitatem non viuant: at quia adhuc retinent veram fidem, nec sunt ab ecclesia per Schismam, vel heresim abscessi, sunt vere partes ecclesie. Aliud vero est de membro animati corporis naturali, quod cum mortuam est, aridum est, & desinit esse sub vita, & forma animalis, quamvis quantitate corpori adhaeret.

C A P. XXI.

Qualis est Ecclesia.

Ecclesia quatuor, vel quinque habet propria. Est enim Vna, Sancta, Catholica, Apostolica, & Visibilis.

Primo queritur, Cur ecclesia dicitur una? Henricus Octavius Rex Anglie in ea fuit heres, ut diceret tot esse ecclesias, quot regna apud Christianos: & unumquemque Regni esse caput ecclesie in suo Regno: ac proinde sedecim caput ecclesie Anglicana. Respondeo, diffingueret: vel ecclesia accipitur, ut est collectio omnium fiduum ab initio mundi usque ad finem ipsius: & tunc dicitur una ob professionem unius, & eiusdem fidei. Nec refert in toto hoc tempore si diuersi hominum status, variæ leges, ius, & mores, distinetæ sacrificia, & sacramenta: satis enim est ad ecclesie sic sumptuose vnitatem professionem unius, & eiusdem Fidei in Deum. Vel ecclesia accipitur, ut est collectio credentium in Christum, & sub Evangelio viventium. Et tunc ecclesia dicitur una: quia, ut in Augustinus Psal. 85. in ea est una fides, una spes, una caritas, & una expectatio patrum cœlestium: Reuera ecclesia sic accepta vnitatis consilitio in professione unius, & eiusdem fidei, Baptismi, & Sacramentorum sub uno capitulo visibili, videlicet, Romano Pontifice, unde qui sunt intra ecclesiam eiusdem Legibus, & preceptis communib[us] tenent, quamvis speciales ritus, mores, & leges obseruentur; *Turres etem in sum. li. 1. 6. 6. 7. & 8.*

Secundo queritur, Cur ecclesia dicitur Sancta? De hac questione Turres etem in sum. in libr. 1. cap. 9. 10. 11. & 12. Respondeo, Sanctum, idem est quod mundum, ac purum. Deinde Sanctum dicitur, quod est Deo Religiose dicatum, firmum, & stabile, ecclesia dicitur Sancta, à Sanctitate fidei, & doctrinae, sacrificiorum, & Sacramentorum, dicitur Sancta, quia diuinus vocata ad vitæ sanctitatem. Item Sancta dicitur; id est, firma, & stabilis Deoque consecrata:

Quæres. An dicatur etiam Sancta, quia in ea nunquam defectura sit diuinæ gratiæ sanctitas? Respondeo, hoc etiam modo dici sanctam, sed non quod omnes qui sunt intra ecclesiam, habeant huiusmodi sanctitatem, sed quod in